

"Matoš na klupi" Ivana Kožarića u francuskom gradu Issy les Moulinaux

ZAGREB/PARIZ, 8. veljače 2014. (Hina) - Sto godina od smrti književnika Antuna Gustava Matoša obilježeno je danas u francuskom gradu Issy les Moulinaux pored Pariza otkrivanjem spomenika "Matoš na klupi" akademika Ivana Kožarića, čime je simbolički spojen rad dvojice važnih hrvatskih umjetnika, koji su svojim radom bili vezani i uz francusku kulturu.

Svečanosti otkrivanja spomenika prisustvovala je i ministrica kulture Andrea Zlatar Viočić, istaknuvši da se otkrivanjem Matoševa spomenika odaje "hommage velikanima hrvatske umjetnosti - središnjoj ličnosti hrvatske moderne A. G. Matošu i kiparu Ivanu Kožariću te potvrđuju veze između Francuske i Hrvatske u povijesnom, sadašnjem, ali i budućem kontekstu".

U prigodnom obraćanju istaknula je utjecaj koji je boravak u Parizu imao na Matoševo stvaralaštvo. "Doživljaj uživanja, upijanja i percepcije francuskog urbanog okruženja, Matoš je doslovno pretočio u svoja promišljanja, stilski izričaj i život. Naviku šetanja i uživanja u pulsu grada, nastavio je i po povratku u Hrvatsku te je francusko umijeće življenja na ulicama unio u svakodnevicu grada Zagreba. Na neki način, on šeta i danas ulicama grada, zahvaljujući originalnom odljevu ove skulpture koja ukrašava šetalište starog grada", rekla je ministrica prilikom otkrivanja spomenika.

Svečanosti su, uz ostale, prisustvovali i veleposlanik RH u Francuskoj Ivo Goldstein, gradonačelnik grada Issy les Moulinaux André Santini, zamjenik gradonačelnika za kulturu Alain Lévy, te predsjednik AMCA-e Pariz Damir Perinić.

Inicijativu da se u Parizu postavi odljev Kožarićeva skulpture, koja se više od 40 godina nalazi na Strossmayerovom šetalištu u Zagrebu, pokrenula je prije više od trinaest godina Udruga AMCA - Društvo bivših studenata hrvatskih sveučilišta u Parizu. No, nakon što ih je pariška gradska uprava odbila, uprava Issy les Moulinauxa Kožarićevu Matošu ponudila je gradsku klupu na vrlo frekventnome mjestu, koje Matošev kip smješta u centar događanja i života tog gradića.

Akademik Ivan Kožarić zastupljen je u antologijama svjetske i europske skulpture. Njegova skulptura "Matoš na klupi" nalazi se na Strossmayerovu šetalištu u samom središtu Zagreba gdje je postavljena 1972. godine.

Antun Gustav Matoš (1873. - 1914.) jedan od najznačajnijih hrvatskih književnika te središnja ličnost hrvatske moderne, po mnogočemu je francuski đak. Njegov život u Parizu, u kojemu je proveo pet godina, neposredno se i posredno iščitava iz njegovog književnog stvaralaštva. Neposredno kroz tematske odrednice njegovog pisma, a posredno kroz stilski format i činjenicu da je iz njegova pera izlazila riječ suvremenih strujanja od simbolizma, impresionizma, modernizma te snažan pečat francuskih uzora, poput Merimeea i Maupassanta.

Narudžbom Ministarstva kulture, Gliptoteka HAZU napravila je predradnje za izradu odljeva te je u listopadu 2012. potpisan Ugovor između Ministarstva kulture RH, Gliptoteke i akademika Kožarića, koji se odrekao naknade za autorska prava.

U povodu otkrivanja spomenika A. G. Matošu, u organizaciji AMCA-e pripremljeno je i izdanje s pedesetak njegovih pjesama, u prijevodu na francuski Nevena Gospodnetića.

(Hina) xvl ytr